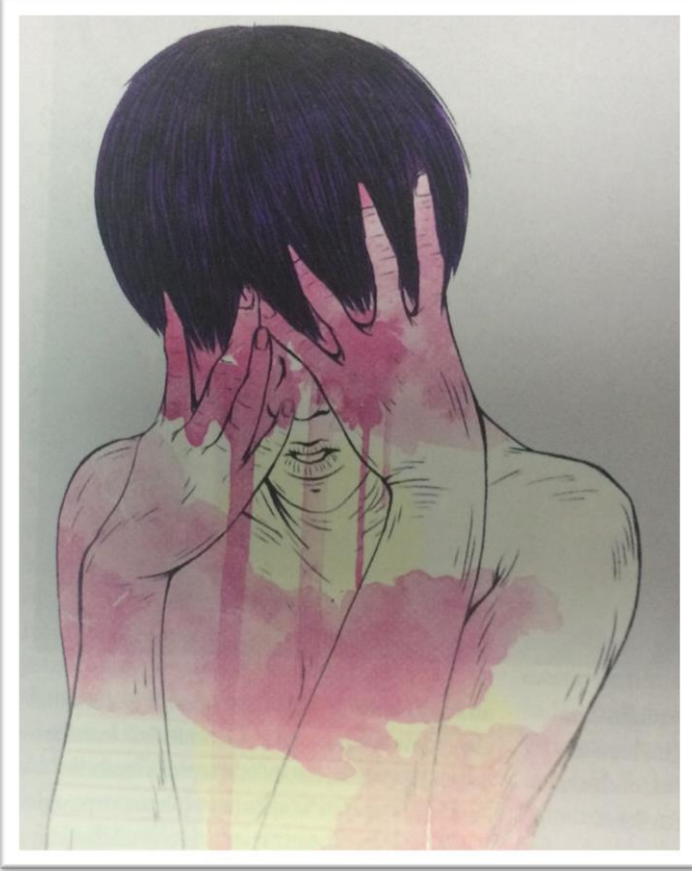

GENÇLİK BAŞIMDA DUMAN!

*“Küçüğüm daha çok küçüğüm
Bu yüzden sonsuz endişem
Savunmam bu yüzden
Bu yüzden bir küçük iz bırakmak için didinmem.”*

Ergenlik çocukluktan çıkış, yetişkinliğe geçiştir... Ergenlik bir eliyle anne-babaya tutunurken bir yandan “Ben tek başıma yapabilirim” demektir... Ergenlik, başkalarının ne söyleyeceğine, nasıl görüldüğüne fazlaca takılıp aynanın karşısında saatler geçirmektir. Ergenlik kalp acısı, bedenin uyanışı, büyüyen eller, değişen sese, ellere, kollara uyum sağlama çabasıdır... Ergenlik anne-babaların büyüttüğü çocukların anne-babalarını büyötmeye başladığı andır... Arkadaşların ekmek gibi, su gibi önemli olduğu dönemdir. Ergenlik arkadaşın sözünün anne-babadan daha önemli olduğu ve kendini arkadaş grubu ile tanımlama ihtiyacıdır. Aileler, kaybolan ve bir daha geri gelmeyecek olan sevimli, itaatkâr ve her zaman kendilerine hayran olan küçük çocuklarını özlerler. O küçük çocuk gitmiş yerine huysuz ve somurtkan

biri gelmiştir sanki... Ergen ise çocukluğunu kaybetmiştir, çocukluğuyla birlikte bedenini, güvenli dünyasını ve mükemmel anne-baba algısını kaybetmiştir. Ergenlik bireyin savunmasız ve zayıf olduğu tehlikeli bir dönemdir. Kabuk değiştiren istakozlar gibidirler. İstakozların en zayıf ve savunmasız olduğu dönemler kabuk değiştirdikleri dönemlerdir ve ergenlik de bir nevi istakozların kabuk değiştirmesine benzer.

Pirenin deve yapıldığı bu hassas dönemde anne-babalar bilmelidir ki olumsuz küçük bir müdahale ergeni bir yangına ya da olumlu ve samimi küçük bir el verme bir çiçek bahçesine çevirebilir. Hiçbir zaman şaşmayacak bir doğa kanunudur. Ne ekersen onu biçersin. İyilik, sevgi, şefkat verildiğinde, çocuktan o yansıyacaktır. Şiddet ve yok sayılma yaşayan yeni yetişen birey, kendi gücü çapında aynı yanıtı verecektir. Çatışmak, farklılaşmak ergenlikte doğal ve sağlıklı bir süreçtir. Ergen çatışır ama bundan dolayı aşağılanmaz, dalga geçilmez, dışlanmaz, “başkaları” gibi düşünmedi diye hırpalanmazsa yetişkinliğe geçmeye başlar. Ergenler için en önemli şey arkadaşlarıdır, bütün dünyaları ait oldukları gruplardır, orada onay görme, popüler olma üzerine kurulur. Anne-baba ise ikinci plandadır.

Ergen ailelerin yakınmaları genelde şunlar olur:

“-Bizden uzaklaştı, beni küçümsüyor, alay ediyor.”

“-Ona ulaşamıyorum.”

Tam bu noktada aileler bunun bir başarı olduğunu ve kendileriyle gurur duymaları gerektiğini bilmelidir. İsyan, sizin onu kendi başına var olacak şekilde yetiştirerek çocuğunuza sağladığınız özgürlükten kaynaklanır. Gerçekten de bir ergenin kendi kimliğini kurabilmesi için ilk harcaması gereken anne ve babasıdır.

Ergen ailesi olmak zordur çünkü aile sınır ve sınırsızlık arasında ince bir çizgi tutturmak durumundadır. Ergen her şeyi biliyormuşçasına ukala olabilir; küçük dağları ben yarattım diyecek kadar kendine güvenebilir ve dünyanın yükünü taşıyacak kadar dayanıklı görünebilir. Ne olursa olsun aileler unutmamalıdır ki, ergen olgunlaşmamıştır. Olgunlaşma zaman alan bir şeydir, ergen büyürken anne-baba hem otoritesiyle hem de özgürleştirici güveniyle onun yanında olmalıdır, hem de ona hiçbir şekilde yaranamayacağını bilerek.

Ergenin uygunsuz davranışlarına misilleme tepkisi göstermeyin. Onu karşınıza almayın. Karşınıza alırsanız sizinle konuşamaz, size danışamaz, sizden beslenemez hale gelir ve daha fazla savrulur. Denetimi tümüyle kaybedersiniz. Onunla ergenliğin sıkıntılarına karşı birliktelik kurun. Ergenle ailesi arasındaki çatışmanın doğal olduğunu ve sevgisizlik ya da nefret göstergesi olmadığını anlatın.

Şu andaki eğitim sistemimizde, ergenler yoğun bir sınav maratonu içindeler. Bunun yansıması olarak, geleceğimizi emanet ettiğimiz gençler kendi duygularını anlamak ve kendilerini tanımak konusunda yetersiz kalmaktadır. Ergenlerin sadece ders başarısıyla değil sahip olduğu diğer zenginlikleriyle de kabul edilmesinin önemli olduğu bilinmelidir. Aileler çocuklarının ihtiyaçları ile ilgilendiklerini ve çocuğu gerek duyduğunda kendisine yardım edebileceklerini onlara söylemeliler, sevgilerini dile getirmelilerdir.

Hoşlanılmayan bir durumda yapılan eleştiriler kesinlikle topluluk içinde olmamalı; birebir çocukla görüşmeli ve çözüm önerileri beraber konuşulmalıdır. En önemlisi çocuğun hayatına dair alınan kararlar çocuğun fikri alınarak alınmalıdır. Ayrıca ailenin günlük rutinlerinin olması (yemek yeme, akşam 40 dakika oturup konuşma) gibi durumlar da çocukla arada bağ oluşmasını sağlayabilir. Ergen böyle durumlarda hem kendisini sosyal hayatın içinde hissedecek hem de ailesiyle her şeyini paylaşabilecek ve bu durumdan çekinmeyecektir. Ailesinin yargılamadığını ve eleştirmedeğini bilen ergen çekinmeden her şeyini paylaşabilecektir. Böylece hiçbir insanın mükemmel olmadığını, hataların çözüm üretmeye yaradığını anlayacak; tercih ve seçimlerinin sonucu ne olursa olsun yaşantılarından pişmanlık duymayacaktır.

EĞER,

Yolunu bulamayan, yorgun, hayatın yükü omuzlarına binmiş, aslında yardıma ihtiyacı olan ama dışarıdan bakıldığında hiçbir şey istemiyormuş gibi görünen bir ergenin ailesi olmak istemiyorsanız:

SEVİN.

KOŞULSUZCA SEVİN.

VE BUNU BELLİ EDİN.

YETER...

Mimar Sinan Ortaokulu
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Servisi